

Εισοδικόν στη Μεγάλη Εβδομάδα (π. Βασίλειος Καλλιακμάνης - Πέτρος Παναγιωτόπουλος)

/ [Πεμπτουσία](#)

α) Ο Ιωσήφ ο Πάγκαλος ηγείται του χορού των εορταζόντων στο μέγιστο και παγκοσμίων διαστάσεων γε-γο-νός της θείας συγκατάβασης, της πορείας του Κυρίου προς το εκούσιον πάθος. Στο πρό-σω-πό του βρίσκουν εφαρμογή τα ευαγγ-γε-λικά μη-νύ-ματα της συμφιλίωσης και της συγχω-ρη-τικότητας, της σωφροσύνης και της καρδια-κής καθαρότητας. Μπορεί εκείνος να μην άκουσε το γλυκόηχο άγγελμα της αγάπης προς τους εχθρούς· μπορεί να μην γνώρισε από κοντά το ιλαρόν πρόσωπο του Νυμφίου της Εκκλησίας, το οποίο εμπνέει τη διακονία, τη θυσία και την τιμίο-τη-τα· μπο-ρεί να έζησε εκατοντάδες χρόνια πριν από Αυτόν. Όμως, όλα αυτά δεν τον ε-μπό--δισαν να αναδειχθεί άνθρωπος του Θεού, ευαγγελιστής πριν το ευ-αγ-γέλιο, σώ-φρων σε καιρούς αφροσύνης, υπάκουος μαθητής πριν την εμφάνιση του Διδα-σκά-λου.

β) Ο Ιωσήφ αποτελεί τύπο, προ-τύ-πω-ση και προεικόνιση του Χριστού στην Πα-λαιά Διαθήκη. «Και ην Ιωσήφ καλός τω εἶ-δει και ωραίος τη ὄψει σφόδρα», ανα-φέ-ρει ο συγγραφέας της Γένεσης (39,6), που α-να-δείχθηκε σπου-δαία φυσιογνωμία, στην οποία συνδυάσθηκε άριστα το εξωτερικό κάλ-λος με τη λαμπρότητα του ψυχικού κόσμου. Σκεπτόμενος τον Ιωσήφ, ο νους α-νά-γεται στον ερά-σμιο Νυμφίο της Εκκλη-σίας, ο οποίος είναι «τω κάλλει ωραί-ος παρά πά-ντας αν-θρώ-πους», που προσκαλεί σε εστίαση πνευματική κάθε διψασμένη και πει-να-σμένη ψυχή. Και πρά-γματι, η Μεγάλη Εβδομάδα αποτελεί σύμπλοιο πνευ-μα-τικό, στο οποίο έχουν κλη-θεί να μετάσχουν ὅλοι οι άνθρωποι· χορταίνουν ὁμως α-πό τα πνευ-μα-τικά εδέσμα-τα, ὅσοι ἔ-χουν «ένδυ-μα γάμου», δάκρυα μετανοίας και φό-βο Θε-ού.

γ) Ὅπως ο Χριστός, «αμαρτίαν ουκ ἐποίησεν ουδέ ευρέθη δόλος ἐν τῷ στο-ματι αὐτοῦ» (Α΄ Πέτρ. 2,22), ἔτσι κι ο Ιωσήφ, στάθηκε τίμιος με τον εαυτό του με το Θεό των πατέρων του αλλά και τους συνανθρώπους του. Κι ἐνῶ οι πειρασμοί της φι-λη-δονίας και της εκδίκησης στην περίπτωσή του ἦταν ιδιαίτερα απειλητικοί, ἐκείνος κοσμούμενος με σωφρο-σύνη οὔτε την τιμή του κυρίου του προσέβαλε οὔτε τα ἀδέλ-φια του που τον πούλησαν σκλάβο εκδι-κή-θηκε. Και μπορεῖ η Αιγύπτια σύζυ-γος του ἀρχιμάγει-ρα του Φαραώ Πετεφρή να εἶδε τον Ιωσήφ ως σκεύος ἡδονής, ἐκείνος ὁμως δεν ἐνέδωσε στο πάθος. Με ἀμετάτρεπτη γνώμη

«έφυγε την α-μαρ-τίαν, και γυμνός ουκ ησχύ-νε-το, ως ο πρωτόπλαστος προ της παρακοής».

δ) Η τιμιότητα όμως πληρώθηκε ακριβά, αφού οδηγήθηκε στη φυλακή. Αλλά κι εκεί η χάρη του Θεού δεν τον εγκατέλειψε. Αντίθετα, όπως γράφει ο όσιος Νικό-δη-μος, έγινε αφορμή «με την επί-λυ-σιν των ονειράτων, οπού εκεί εις την φυλακήν τινών βα-σιλικών καταδίκων έκαμε, τον εβγάνουν από την φυλακήν και εις τον βασιλέα παρ-ρησιάζεται και κύριος πάσης γης Αιγύπτου γίνεται». Ο Ιωσήφ παρά τις αντίξοες ε-ξω-τε-ρι-κές συνθήκες ακο-λού-θησε πιστά το θέλημα του Θεού, αλλά και τη φωνή της αγνής του συ-νει-δησης. Διότι, ενώ τα α-δέλφια του τον πούλησαν, κινούμενα από φθό-νο εξαιτίας της αγάπης του πα-τέρα τους προς αυτόν, εκείνος όχι μόνο τα δέχθηκε και τα στήριξε στην αδυ-να-μία τους, ως «Άρχων γης Αιγύπτου», αλλά θεώρησε και την πώ-λησή του στους Ισμαηλίτες ως

θέ-λη-μα Θεού!

ε) Τον πάγκαλο Ιωσήφ ακολουθούν στο πνευματικό χορό οι φρόνιμες παρθέ-νες, που κρατάνε λαμπάδες ολόφωτες γεμίζοντάς τες με λάδι, τις θείες αρετές. Έ-πο-νται οι πιστές μαθήτριες, η πόρνη γυναίκα, και ο ευγνώμων ληστής. Αναρωτιέται ο ευλαβής προσκυνητής της Μεγάλης Εβδομάδας, τί να πρωτοθαυμάσει από τη ιερή αυτή χορεία, την φιλόθεη ξυνωρίδα; Την επαγρύπνηση και εγρήγορση των πέντε φρονίμων παρθένων; Τα δάκρυα και τους στεναγμούς της πόρνης; Του ληστή τη με-τά-νοια; Την παρρησία και των θάρρος των μαθητριών; Όλα μπορούν να εμπνεύ-σουν. Όλα κρύβουν τη φύτρα της εν Πνεύματι ζωής.

στ) Ακολουθούν τον Χριστό στο εκούσιο πάθος και συμπληρώνουν τη μεγάλη χορεία, οι φοβισμένοι, ταραγμένοι και σκεπτικοί μαθητές, που παρότι μυσταγω-γού-νται στο μυστήριο του σταυρού από τον ίδιο τον Κύ-ριο, τα γεγονότα τους υπερ-βαί-νουν και σκανδαλίζονται. Ο Ιούδας προδίδει το Δι-δά-σκα-λο και χάνεται μέσα στην εωσφορική μοναξιά και το πάθος της φιλαργυρίας. Ο Πέτρος αρνείται τον Κύριο, άλλοι μαθητές ραθυμούν, ενώ άλλοι σκορπίζονται «ως πρόβατα μη έχοντα ποι-μένα». Χρει-άσθη-καν τα δάκρυα της μετάνοιας, οι λαμπηδόνες της θείας αγάπης και η ανα-στά-σιμη εμπειρία, για να αποκα-τα-στήσουν οι μαθητές ως απόστολοι πλέον πλήρη κοι-νω-νία με τον

Ζωοδότη Χριστό.

ζ) Υπάρχουν κι άλλοι, που δεν θεωρούν απλώς «μακρόθεν» τα γενόμενα, αλλά καταδικάζουν ως κακούργο τον ευεργέτη, ως παράνομο το νομοθέτη, «ως κα-τά-κριτον τον πάντων βασιλέα». Και δεν είναι μόνο οι Γραμματείς και Φαρισαίοι, είναι οι αρνητές αλλά και οι θρη-σκό-λη-πτοι όλων των αιώνων που κατακρίνουν και δικάζουν όλους τους άλλους, αλλά οι ίδιοι δεν κουνούν το δάκτυλό τους να μπουν στη βασιλεία Του. Λόγω της σκληροκαρδίας και της οίησης αδυνατούν να αγα-πή-σουν το Θεό και το συνάνθρωπο και μένουν έξω «του νυμφώνος του Σωτήρος Χρι-στού».